

יום ראשון 20 מרץ 2011

מספרנו: האגודה כללי

לכבוד

ד"ר רוני גמזו

מנכ"ל משרד הבריאות

רחוב רבקה 29

ירושלים

ד"ר רוני גמזו הנכבד,

הנדון: הוצאת תרופות מהשב"ן

סימוכין: מכתבו של עו"ד יואל ליפשיץ מיום 9.2.11

בשם מרשתי, האגודה לזכויות החולה, הנני לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 9.2.11 כתב עו"ד יואל ליפשיץ, סמנכ"ל לפיקוח על קופות חולים ושירותי בריאות נוספים במשרד הבריאות (להלן הסמנכ"ל), מכתב למנהלי השב"ן בקופות ובו קבע כללים והנחיות להכללת תרופות ותכשירים בתוכניות השב"ן (להלן השב"ן), ונתן הנחיה, שכללים אלה יחולו גם על תרופות ותכשירים הקיימים כיום בשב"ן.
2. לעניות דעת האגודה לזכויות החולה מכתב זה הוצא ללא סמכות בדין, שכן הסמכויות שהואצלו לסמנכ"ל הינן אך ורק הסמכויות לפי סעיפים 10 (א) ו-10 (ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד – 1994 (להלן: "החוק").
3. ככל שהסמנכ"ל התכוון לפעול בהתקנת החוזר לפי סמכותו לפי סעיף 10 (ז) לחוק, עדיין נפל פגם לכאורה מסוג של חוסר סמכות בקביעת החוזר, משום שבעיון מדוקדק במכתבו של עו"ד יואל ליפשיץ לא עולה, כי מצא פגם או ליקוי בתכניות השב"ן.
4. אי מתן ההזדמנות לכל הנפגעים מהמכתב ובראש ובראשונה לחולים (באמצעות ארגוני החולים וועדת העבודה והרווחה בכנסת) להביע את דעתם בקשר לאמור בחוזר יורד לשורש סמכותו של עו"ד יואל ליפשיץ ופוגע פגיעה "אנושה" בחוקיות תוכן מכתבו הנ"ל.

5. יתירה מזו, ההנחיות שהוציא עו"ד ליפשיץ גורמות לעוול כבד לחולים ולהלן דוגמאות מספר:

א. בסעיף 1.1 למכתבו הוא מורה, כי תוכניות השב"ן לא יכללו כל צורות מתן חוזקים (צמ"ח) של חומרים פעילים הקיימים בסל הבסיס, כולל פורמולציות שונות. תרופות לטיפול באוסטיאופורוזיס נמצאות בסל הבריאות בהתוויה של טיפול יומימי או שבועי. ואילו בשב"ן של מכבי קיימת תרופת אקלסטת בטיפול חודשי. מבירור שערכה האגודה עם

עמוד מס' 2

עמותת עיל"א עולה, כי נשים רבות מעדיפות את הטיפול החודשי על הטיפול היומי, שהוא לא נוח, הואיל ולאחר נטילת התרופה אסור לשכב כשעה. מהוראת עו"ד ליפשיץ יוצא שנשים אלו יאלצו לשלם תעריף מלא בגין רכישת התרופות ולא תעריף מוזל במסגרת השב"ן.

וזו רק דוגמא אחת מני רבות.

ב. לפי סעיף 1.2 למכתבו לא יופיעו בשב"ן תכשירים שהם שילוב של 2 חומרים פעילים הכלולים כל אחד בנפרד בסל הבסיסי. תרופות ה-FOSAMAX+D הכוללת את תרופות הפוסלן + ויטמין D הניתנת בכדור אחד, תוצא מהשב"ן הואיל וכל אחד ממרכיביה נמצא בנפרד בסל, ונשים, שהתרופה נעשתה כדי להקל על חייהן וירצו להשתמש בתרופה יאלצו לשלם מחיר מלא.

ג. בסעיף 1.5 מורה הסמנכ"ל לא לכלול ברשימת התכשירים בשב"ן תכשירים הכלולים בסל לאותה מחלה רפואית תחת תנאים מטיביים. להלן מספר דוגמאות שבהן יגרם עוול לחולים:

תרופת AZILECT שנכנסה לסל בשנת 2010. הוגבלה לשימוש במשך 3 שנים בלבד ממועד האבחנה, למרות שהיא נלקחת כתרופה משלימה ללבדופה לאורך כל תקופת המחלה. משמעות ההחלטה היא כי בחלוף התקופה הנ"ל חולה פרקינסון יאלץ לרכוש את התרופה במחיר מלא, בעוד שכיום הוא זכאי לרכוש אותה במסגרת השב"ן בהנחה של 50%.

סל הבריאות הממלכתי כולל טיפולי פוריות עד ללידת ילד שני. משפחות עם בעיות פוריות המבקשות להביא לעולם ילדים נוספים (מעבר ל-2) לא יהיו זכאיות למימון באמצעות הביטוחים המשלימים.

התרופה cymbalta הוכנסה לסל בהתוויה לכאב נאורופטי בעוד אשר היא מיועדת בנוסף גם לטיפול של אלפי חולות פיברומיאלגיה אשר רוכשות אותה בהנחה של 50% באמצעות השב"ן

התרופה Genotropin היא הורמון גדילה לילדים אשר סיבת אי הגדילה שלהם נובעת מרשימה מוגדרת של מקרים. קיימים מקרים רבים שאינם כלולים בהגדרה שבסל והורים במושלם זכאים לרכוש אותה בהנחה של 20%.

ד. לפי סעיף 1.7 למכתב של עו"ד ליפשיץ תכשירים שלא עברו עדיין בחינה וניתנים לרכישה דרך השב"ן יוצאו מרשימת התרופות הכלולות בשב"ן. ילדים הסובלים, למשל, מקומה

עמוד מס' 3

נמוכה (ISS) ומקבלים הורמוני גדילה ממומנים בחלקם ע"י השב"ן יצטרכו לרכוש את הורמוני הגדילה בתשלום מלא.

ה. רצ"ב נספח הכולל רשימה של תרופות שלכאורה חלקן הגדול יצא מהשב"ן בעקבות החוזר.

6. אחד מיתרונותיו של השב"ן על פוליסות ביטוח בריאות של חברות הביטוח, היא הנגישות לחולים. קופות החולים חייבות לקבל כל פונה לשב"ן, אפשרות שלא עומדת למבוטח בפוליסות בריאות פרטיות. הנחיותיו אלה של עו"ד ליפשיץ עלולות לפגוע בחולים שאין באפשרותם לרכוש פוליסות ביטוח פרטיות וכמו כן להסיט את המבוטחים מתוכניות שב"ן זולות יחסית לביטוחים פרטיים יקרים.

7. האגודה מבינה שכוונותיו של עו"ד ליפשיץ היו טובות, אך תוצאתן עלולה להיות רעה.

8. האגודה סבורה שניתן לפתור חלק גדול מהבעיות, במצב הקיים, ע"י חיוב הקופות לציין באופן בולט במקום המתאים במרשם הרפואי, שהחולה יקבל בגין תרופה הכלולה בשב"ן, כי קיים תחליף אחר ו/או זול יותר בסל הבריאות.

9. תוצאת מכתבו של עו"ד ליפשיץ תהיה, שלחולים לא תעמוד האופציה לקבל את התרופה העדיפה עליהם (אף במחיר גבוה יותר) מהשב"ן. בכך עושה עצמו עו"ד ליפשיץ אפוטרופוס על החולים, היודע יותר טוב מהם – מה טוב להם. זו עמדה פטרנליסטית שיש לדחות מכל וכל במערכת הבריאות.

10. תרופות רבות נכנסות לסל הבריאות בשנים האחרות בהתוויה לאוכלוסיה קטנה. היום אוכלוסיה רחבה יותר יכולה לקבל את התרופה דרך השב"ן. המכתב של עו"ד ליפשיץ עלול להוות תמריץ שלילי לחברות התרופות להכללת תכשירים בסל הבריאות. עקב מגבלות תקציב, מספר לא מבוטל של תרופות נכנסות לסל בהתוויה מוגבלת. עם זאת, מאפשר השב"ן כיום נגישות לתרופות אלו בהתוויות רחבות יותר. לעיתים קרובות, האוכלוסיה הנהנית מהתרופה בשב"ן רחבה יותר מזו הנהנית ממנה בסל. אם מכתבו של עו"ד ליפשיץ ימומש, חברות תרופות ואף ארגוני חולים יעדיפו שלא להסתכן בהכללה צרה בסל ותחת זאת ליהנות מנגישות רבה יותר, אף אם במחיר גבוה יותר, בשב"ן. תוצאה זו לא רצויה לא מבחינת החולים וגם לא מבחינת העקרונות המנחים את מערכת הבריאות.

עמוד מס' 4

11. מעל הכל מתעלם עו"ד ליפשיץ מההוראה המחייבת את קופות החולים להמשיך ולספק לחולה "רצף טיפולי" וחולה שקיבל תרופה מסוימת זכאי להמשיך ולקבלה ולא ניתן להפסיק לו את קבלת התרופה באופן חד צדדי ותוך שינוי ההשתתפות העצמית.

12. עו"ד ליפשיץ הוציא, לעניות דעתה של האגודה, מכתב בחוסר סמכות שעלול לגרום לתקלה חמורה לחולים ומן הדין שתתערב לאלתר ותורה להשהות את יישום הוראות המכתב עד לבירור מלא של השלכותיו, תוך התייעצות עם כל הגורמים המעורבים.

בכבוד רב,
חיים קרויטורו, עו"ד
היועץ המשפטי של האגודה לזכויות החולה

העתקים:

סגן שר הבריאות – ח"כ יעקב ליצמן.

ח"כ חיים כץ – יו"ר וועדת העבודה רווחה ובריאות

ח"כ ד"ר רחל אדטו – חברת וועדת העבודה רווחה ובריאות

עו"ד יואל ליפשיץ – סמנכ"ל משרד הבריאות

הגב' עדינה מרקס - יו"ר האגודה לזכויות החולה

ארגוני חולים

